

Senetle yapılan ödemenin müteselsil sorumluluğu ortadan kaldırıp kaldırmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.32-2088
Tarih	23.11.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.32-2088 23/11/2011

Konu : Senetle yapılan ödemenin müteselsil sorumluluğu ortadan kaldırıp kaldırmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, vadeli olarak almış olduğunuz mal ve hizmetlerin karşılığında verilen senetlerin müteselsil sorumluluk kapsamında ödemenin tevsiki olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği sorulmaktadır.

Konuyla ilgili olarak yayımlanan 84, 87 ve 95 Seri No.lu KDV Genel Tebliğlerinde; sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi bulunan mükelleflerin nakden veya mahsuben iade taleplerinin ne şekilde yerine getirileceği,

84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin "Müteselsil Sorumluluk/İşleme Doğrudan Taraf Olanlar" başlıklı III/1.1. bölümünde; mal veya hizmet alım satımında satıcının katma değer vergisini Hazine'ye intikal

ettirmediğinin tespit edilmesi halinde bu satıcı tarafından doğrudan mal teslim edilen veya hizmet ifa edilen mükelleflerin, işlem bedeli üzerinden hesaplanan vergi ile sınırlı olmak üzere, Hazine'ye intikal etmeyen vergiden aynı Tebliğin (III/2) bölümünde belirtilen usul ve esaslara göre satıcı ile birlikte müteselsilen sorumlu olduğu,

Ancak, alıcılar KDV dahil işlem bedelini;

- 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre faaliyette bulunan banka veya özel finans kurumları vasıtasıyla ödemeleri, banka veya özel finans kurumuna yapılacak ödeme sırasında düzenlenecek belgede satıcının (veya adına hareket edenlerin) adı soyadı (tüzel kişilerde unvanı) ile banka veya özel finans kurumundaki hesap numarasını ve vergi kimlik numarasını doğru olarak yazdırmaları,

- Ödemenin çekle yapılmış olması halinde Türk Ticaret Kanununun 697 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasına uygun olarak çek düzenlemeleri ve lehine çek keşide edilenin vergi kimlik numarasını yazmaları, halinde müteselsil sorumluluk uygulaması ile muhatap tutulmayacakları açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, KDV uygulamasında müteselsil sorumluluk müessesine ilişkin açıklamaların yer aldığı 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (III.) bölümüne göre, katma değer vergisine tabi işleme taraf olan alıcılar ödemelerini esas itibarıyla Tebliğin (III/I.I.) bölümünde belirlenen usulde bankacılık sistemi dahilinde yapmış olmaları kaydıyla müteselsil sorumluluk uygulaması ile muhatap tutulmamakta olup, Tebliğde belirtilen ödeme usulleri işlemlerin takibinin yapılabileceği ve kayıt altına alınmasını sağlayıcı nitelikte usullerdir.

Öte yandan, Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak muhtelif Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde usul ve esasları belirlenen ve I No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinin de ilgili olduğu uygulama da, 320 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği üzere 01.08.2003 tarihinden itibaren gerçekleştirilecek ticari işlemlerin ve finansal hareketlerin taraflarının izlenmesi ve vergiyi doğuran olayların mali kurumların kayıt ve belgeleri yardımıyla tespit edilmesini amaçlamaktadır.

Dolayısıyla, bahse konu uygulamalar birbirini tamamlayıcı ve vergi güvenliğini sağlayıcı nitelikte uygulamalardır.

Bu çerçevede, Türk Ticaret Kanununun 697 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına uygun olarak düzenlenmiş olan çeklerin, I No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinin 2 nci bölümünde belirtildiği şekilde (ciro edenle ciro edilenin isim, unvan vb. ile vergi kimlik numarasının belli olduğu şekilde) tam ciro yapılmak suretiyle mükelleflerce kendi ödemelerinde kullanılması halinde de mükelleflerin 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (III.) bölümünde düzenlenen müteselsil sorumluluk uygulaması ile muhatap tutulmamaları mümkün bulunmaktadır.

Ancak, Türk Ticaret Kanununun 697 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına uygun olarak düzenlenmiş olan çeklerin, beyaz ciro yapılmak suretiyle mükelleflerce kendi ödemelerinde kullanılması halinde, bu şekilde yapılan ödemelerin müteselsil sorumluluk uygulaması ile muhatap tutulmamak için yeterli olmayacağı tabiidir.

Buna göre, mal ve hizmet alımı karşılığında yapılan ödemelerin esas itibarıyla Tebliğin (III/I.1.) bölümünde belirlenen usulde bankacılık sistemi dahilinde yapılmış olması; ödemenin çekle yapılmış olması halinde Türk Ticaret Kanununun 697 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasına uygun olarak çek düzenlenmesi; müşteri çekleriyle ödeme yapılması halinde ise I No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinin 2 nci bölümünde belirtildiği şekilde (ciro edenle ciro edilenin isim, unvan vb. ile vergi kimlik numarasının belli olduğu şekilde) tam ciro yapılmak suretiyle mükelleflerce kendi ödemelerinde kullanılması halinde müteselsil sorumluluk uygulaması ile muhatap tutulmaması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, firmanızın mal veya hizmet alımı karşılığında senet mukabili yapılan ödemelerin müteselsil sorumluluk uygulanması bakımından ödemenin tevsiki olarak kabul edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 13.09.2026